

Woordenlijst

a, ab + <i>abl.</i>	vanaf 5; door 4 (<i>bij passiva mensen, abstracta, dieren</i>)	adprehendere 3	–prehendi, -prehensus
abesse a + <i>abl.</i>	verwijderd zijn van 14	grijpen 19	
abire	weggaan 4	adprobare	goed keuren 15
abstinere 2 + <i>abl.</i>	afblijven van 15	adscendere 3	omhoogklimmen 15
absumere 3, -sumpsi, -sumptus		adsuescere, -suevi, -suetus	
	vernietigen 18		zich eraan gewennen
abundare	overvloedig zijn 13	adsuetus + <i>dat.</i>	gewend aan 15
ac	en 19	adsumere 3 sibi	zich toeëigenen 12
accedere 3, accessi	naderen 9	adveni-re	bereiken 1
accidere 3, -cidi	gebeuren 17	adversus + <i>acc.</i>	tegen 17
accipere 5, -cepi	krijgen 2, aanvaarden	adversus	ongunstig 9
accommodare	aanpassen 19	aedes <i>f pl.</i>	huis 15
acer, acris, acre	fel 12	aedes, aedis <i>f</i>	tempel 19
acervare	ophopen 15	aedificare	bouwen 2
	achterwege laten 15	aedificium	gebouw 17
acies 5 <i>f.</i>	slaglinie, scherpste 9	Aeneas,	Aeneas; Aeneae van Aeneas 1
acquiescere 3, -quievi	tot rust komen,	aeneus	bronzen 19
actum	handeling, besluit 19	Aeolus	Aeolus, <i>god van de wind</i>
ad + <i>acc.</i>	naar, bij 1	aequare	evenaren 7
ad + <i>getal</i>	ongeveer 18	aequus	billijk 13
adducere 3	ertoe brengen,	aerarium	schatkist 17
adesse + <i>dat.</i>	zijn bij, bijstaan 12	aestus 4	hitte 15
	aanwezig zijn 13	aetas, -tatis	leeftijd 16
adferre	brengen 9	aeternus	eeuwig 4
adficere 5., -feci, -fectus + <i>abl.</i>	treffen 13,	afferre, attuli, allatus	brengen naar 15
	aandoen met	afficere 5, -feci, -fectus	treffen 13
adhaerere 2 + <i>dat.</i>	zich vastklampen aan	Africa	Africa 2
adhortari	aansporen 19	ager, agri	gebied, akker 6
adhuc	nog steeds 9	agere 3, egi, actus	doen 1
aditus 4	toegang 19	agitare	opzweepen 12
adiungere, -iunxi, -iunctus		agnus	lam 1
	toevoegen 16	agredi, -gressus	aanvallen 18
adiuvare	helpen 4	ala	vleugel 15
admirans	zich verbazend 6	albus	blond 12
admiratio, -tionis	bewondering 11	alere 3, alui, alitus	voeden 13
admittere 3, -misi, -missus	toelaten 13	Alexandria	Alexandrië, <i>stad in Egypte</i> ; Alexandriae: <i>locativus</i> : te .. 13
adoriri, -ortus	aanvallen 19	alias	een andere keer 19

alienus	andermans, vreemd, van een ander 2	apparere 2	verschijnen 13
alii alios	elkaar 15	apparet	het is duidelijk 14
alimenta <i>n.pl.</i>	voedsel 13	appellare	aanspreken, noemen 11
aliquamdiu	vrij lang, enige tijd 19	appellere 3, <i>appuli, appulsus</i>	duwen naar, doen landen 6
aliquantus	vrij veel 19	applicare + <i>dat.</i>	aanleggen in 13
aliquis	iemand 3	approbare	goedkeuren 13
aliter	anders 3	appropinquare + <i>dat.</i>	naderen 3
aliud	iets anders 1	apud + <i>acc.</i>	bij 15
alius atque	anders dan 16	aqua	water 1
alius, alia, aliud	(een) ander 9, rest van 4	aquila	arend 4
almus	mild, zegenrijk 4	Aquitani	de Aquitaniërs (<i>in het zuiden van Gallia</i>) 18
Alpicus	Alpenbewoner 16	ara	altaar 16
alter, -era, -erum	de een/ander;	araneum	spinnenweb 9
alteri.. alteri <i>m.pl</i>	sommige..andere 5	arbitrium	beslissing 17
altus	hoog 9	arbor <i>f, arboris</i>	boom 11
amare	houden van, beminnen 2	Ardeae <i>locativus</i>	in Ardea 15
ambo	beide 9	ardere 2	branden 19
amica	vriendin 13	arguere 3	beschuldigen 19
amicitia	vriendschap 16	aridus	droog 19
amicus <i>adi.</i>	vriendelijk 16	armamenta <i>n.pl.</i>	tuigage 13
amicus	vriend 4	armatus	gewapend 5
amittere 3, -misi, -missus	verliezen 3	arripere 5, -ripui, -reptus	snel grijpen 15
amor, amoris	liefde 3	arx, arcis	burcht 5
amplius (<i>bij getallen</i>)	meer (dan) 16	ascendere 3	beklimmen 17
angelus	engel 14	Asia	Asia, Klein-Azië 2
angor	benauwdheid 15	asper, -era, -erum	ruw, hard
animadvertere 3, -veerti, -versus	opmerken 9	aspicere 5, aspexi, aspectus	kijken naar, aanschouwen 6
animadvertere in + <i>acc.</i>	3 straffen 15	assidere 3, -sedi, -sessum	plaats nemen 19
animal <i>n 3^e</i>	levend wezen, beest;	assumere 3, -sumpsi, sumptus	tot zich nemen 14
<i>abl.s. -i, nom.acc.pl. -ia, gen.pl. -ium</i>	11	astare + <i>dat.</i> , astiti	staan bij 14
animum attendere in + <i>acc.</i>	3 bezig zijn 14	astringere 3, strinxi, -strictus	verplichten 19
animum sumere 3	moed krijgen 12	atque	en 16
annos natus	.. jaren oud 16	Atrium Vestae	het Atrium Vestae (<i>huis van de Vestaalse maagden</i>) 8
annus	jaar 1	attingere 3 ab + <i>abl.</i> , -tigi, -tactus	grenzen aan 18
annuus	voor één jaar 17	attollere	verheffen 13
anser, -eris	gans 15	attribuere, -tribui, -tributus	3 toekennen 13
ante + <i>acc.</i>	voor, ... geleden, meer	auctor	zegsman 19
ante <i>adv.</i>	eerder 13	audax, audacis	vermetel 11
antea	voorheen 18	audere 2, ausus sum	durven 11
antenna	ra 13		
antiquus	oud 19		
anulus	ring		
aper, apri 2	ever 7		
aperire, aperui, apertus	openen 14		
apparare	zich gereed maken 17		

audire	luisteren naar, horen 3	bustum	brandstapel 19
aufferre, abstuli, ablatu	weghalen 4	caecus	blind 9
augur, auguris	vogelwichelaar 11	caedere 3, cecidi, caesus	vellen, doden 9
augurium capere 5, cepi, captus	de vogels raadplegen	caedes	moord, dood 9
auratus	verguld, met goud	caelestis	hemels 14
aureus	gouden 6	caelum	hemel 11
aurum	goud 8	calvitium	kaalheid 18
ausus est	hij heeft gedurfd 17	Campus (Martius)	Marsveld 19
aut	of 13	candidus	wit 18
autem	maar 13	canis, canis <i>m</i>	hond 3
auxilium	hulp 3	cantare	zingen 19
avertere 3 –verti, -versus	afwenden 7	capella	geitje 3
avis	vogel 19	capere 5, cepi, captus	krijgen, ontvangen 1
avunculus	oom (<i>van moeders kant</i>) 7	capillus	hoofdhaar 12
baculum	stok 11	Capitolinus (collis)	het Capitool 8
Barensis	van Bari, <i>stad in het</i>	Capitolinus	van het Capitool 15
beatus	gelukkig 7 <i>beeld in de tempel stond</i> behalve 11 beide 15	Capitolium	het Capitool 8
Belga	Belg 18	captivus	krijgsgevangen 13
bellum gerere 3	oorlog voeren 5	Capua	Capua, <i>stad in Campania</i>
bene accipere, -io	goed ontvangen 4	caput, capitis <i>n</i>	hoofd 4
bene merere 2	zich verdienstelijk maken	caro, carnis <i>f</i>	vlees 3
beneficium	weldaad 15	carpentum	wagen 12
benigne <i>adv.</i>	welwillend 13	carpere 3, carpsi, carptus	plukken 6
bestia	beest 11 bevelen, opleggen 18 bevelhebber 6 bewaren 16	Carthaginem	naar Carthago 3
bibere 3, bibi	drinken 7	Carthagini	in Carthago 6
bis	twee maal 4	Carthaginiensis	Carthager 17
Bithynia	Bithynië 17	Carthago, -ginis	Carthago 2
bona <i>n.pl.</i>	goederen 17 bondgenoot 3	Casca: <i>de broers Caius en Publius Servilius</i> <i>Casca, eigenlijk vrienden van Caesar</i>	19
bonum	bezit 3, kwaliteit 2	castellum	fort 17
bonus, melior, optimus	13	castra movere	het kamp opbreken 14
bōs, bovis <i>m en f (gen. plur. boum, arch.</i>		castra <i>n.pl. 2e</i>	kamp 1
bovum; <i>dat. en abl. bōbus en būbus)</i>		casus 4	toeval 15
	rund 7	catulus	jong, welpje 7
bovile <i>n abl. –vili</i>	runderstal 9	cautus	voorzichtig 7
brachium	arm 19	cavere + <i>dat.</i>	zorgen voor 4
brevis 3e	kort 4	cavi, cautus	oppassen voor 19
bubulcus	koeherder 9	caverna	holte 7
bullā	knop, medaillon 19	cavum	holletje 7
		Cebenna	de Cevennen 18
		cedere 3, cessi + <i>dat., cessum</i>	wijken voor, toegeven aan 7
		celare	verbergen, geheim
		celebrare	in grote getale bezoeken
		celer, celeris, celere	snel 6
		cella	kamer, <i>waar het goden</i>

cena	maaltijd 4	commiscere 2, -miscui, mixtus mengen 19	
cenare	dineren 17	comparare	verwerven 16
centum <i>indecl.</i>	100	comperire, -peri, -pertus vernemen 16	
cereus	fakkel 19	complere 2, -plevi, -pletus vullen 8	
cervus	hart 3	componere, -posui, -positus beslechten	
cessare	dralen 4, verslappen,	comprehendere 3, -prehendi, -prehensus	
ceterus	overig 15		grijpen arresteren 17
Charon: <i>de veerman</i>	6	comprobare	goedkeuren 16
christianus	christen 12	conari, conatus	proberen 19
cibus	eten 4	concidere 3, -cidi, -cibus neervellen 16	
ciere, cii, citus	oproepen 15	concilium	vergadering 15
cinis <i>m</i>	as 15	concurrere 3, -curri, cursum te hoop	rennen 12
circa + <i>acc.</i>	rondom 5	condere 3, -didi, ditus verbergen, stichten	2
circuitus 4	omtrek	conditor	stichter 19
circulatim	in groepen 19	conferre, -tuli, -latus bijeenbrengen 15	
circumdare, -dedi, datus omsingelen 17		confestim	ijlings 19
circumire	aan om/rond 14	confidentia	vertrouwen 12
circumsistere 3 + <i>acc.</i> , -steti gaan staan	om 19	confligere 3, -flixi, -flictum slaags raken	
citare	oproepen 15	confodere 5, -fodi, -fossus doorboren 19	
cito	snel 12	congerere, -gessi, -gestus bijeen brengen	
civis <i>m</i>	burger 11	congregare	verzamelen 15
civitas, -tatis	burgerij, staat 16	conicere 5 in + <i>acc.</i> , -ieci, -iectus	samenwerpen op 15
clades, cladis	ramp, nederlaag 19	coniugium	huwelijk 7
clamitans, -antis	luid roepend 4	coniungere 3, -unxi, -iunctus verbinden 12	
clamor, -oris	geschreeuw 15	conlabi 3, -lapsus instorten 19	
clandestinus	heimelijk 16	conloquium	gesprek 15
clangor-oris	gekrijs, gegak 15	consacrare	wijden 19
clarus	beroemd 4	consanguineus	bloedverwant 19
classicum	trompetsignaal 15	conscribere 3, -scipsi, scriptus	
classis	vloot 18	consensus 4 ^e	instemming 15
cluere 3	heten 3	consentire, -sensi, -sensus het eens	worden 9
coepi <i>pf.</i> , coeptus	begonnen zijn 4	considerate <i>adv.</i>	voorzichtig 9
cogitare	(be)denken 1,	considerere 3, -sedi, -sessus zich neerlaten 6	
cognomen	bijnaam 12,	consiliator	adviseur 4
cognoscere, -novi, notus vernemen 12	herkennen 13	consilium	plan, advies, besluit, intrige 3
colere, colui, cultus 3	verzorgen, vereren,	consistere 3, -stiti halthouden 9	
collig-e-re, -o, collegi, collectus	verzamelen 1	consors, -sortis	compagnon 3
collis, collis <i>m.</i>	heuvel 8	conspicere 5, -spexi, -spectus zien 7	
collocare	plaatsen 19	conspirare in + <i>acc.</i>	samenzweren tegen
collum	nek 4	conspiratio, -ionis	samenzwering 19
colonia	kolonie 19	constituere 3, -stitui, -stitutus beslissen 12	
comitia <i>n.pl.</i>	verkiezingen 12	consuetudo, -dinis	gewoonte 17
commeare	geregeld gaan 15		
commemorare	vermelden 16		

consuevi <i>pf.</i>	gewoon zijn 17	cum + <i>abl.</i>	(samen) met
consularis	oud consul 17	cum suis	met de zijnen 1
consulere 3, -sului, -sultus	raadplegen 11	cum <i>voegw.</i>	wanneer, toen 4
consulere ut + <i>coni.</i>	maatregelen treffen,	Cumae	Cumae 6
consumptus	uitgehongerd 8	cumulus	hoop 15
contemnere 3, -tempsi, -temptus	verachten 2	cunctari	talmen, aarzelen 9
contendere 3 cum + <i>abl.</i> , -tendi, tentus	slag leveren met	cuncti, ae, a	alle(n) 19
contentus	tevreden 2	cupere 5, <i>cupivi</i> , <i>cupitus</i>	verlangen 2
conficere 5, -feci, -fectus tot stand brengen	16	cupiditas, -tatis	begeerte 16
continenter	ononderbroken 18	cupido, dinis	verlangen 3
continere 2, -tinui, -tentus omvatten,	begrenzen 18	cupidus + <i>gen.</i>	verlangend naar 7
continuus	aaneengesloten 19	cur	waarom 1
contra + <i>acc.</i>	tegenover 9	cura	zorg 18
contubernium	medebewoners 8	curae esse <i>dat.fin.</i>	tot zorg zijn 14
contumelia	schande 2	Curia Pompei:	<i>vergaderzaal van Pompeius</i>
convenire + <i>acc.</i> , -veni, -ventus	ontmoeten 6	curia	senatsgebouw 12
convocare	bijeenroepen 9	currens	rennend 7
corcodillus	krokodil 7	currere 3, cucurri	rennen 7
cornu <i>n. 4e</i>	horen, vleugel 14	currus 4	wagen 5
	horen 9	custodire	bewaken 7
corona	krans 17	custos, -todis <i>m</i>	wachter 15
corona laurea	lauwerkrans 18	cutis	huid 7
corpus, -oris	lichaam, lijk 3	dapes	maaltijd 8
corripere 5, -ripui, -reptus aantasten	18	dare muneri	ten geschenke geven 17
corrumpere 3, -rupi, ruptus	16	dare, dedi, datus	geven 2
	verpesten, omkopen 16	datus	bepaald 16
corruptus	verzwakt 9	de + <i>abl.</i>	vanaf, over
cos <i>f</i> , cotis	slijpsteen 11	dea	godin 2
cotidianus	dagelijks 18	debere 2 + <i>dat</i> + <i>acc.</i>	iets aan iem. verschuldigd zijn, moeten 2
cotidie	dagelijks 7	decem	tien 5
creare	voortbrengen 6,	decernere 3, -crevi, -cretus	besluiten 18
credens + <i>dat.</i>	vertrouwend 4	decet + <i>acc.</i>	het past iem. 14
credere 3 + <i>dat.</i> , credidi, creditus	geloven 5	decidere 3, decidi	uitvallen 2
crepitus <i>4e</i>	lawaai 15	decurrere, -rro, decurri, -cursum naar	beneden rennen 5
crescere 3, crevi	groeien 11	dedecus, -oris	schande 9
cruciatus 4	foltering 12	dedere 3, dedidi, deditus	overgeven 15
crudelis, -le	wreed 6	deditio, -ionis	overgave 15
crus <i>n</i> , cruris	been 19	deducere 3, -duxi, -ductus	wegleiden 19
cubile <i>n</i> , cubilis	leger 8	deesse	ontbreken 9
culpa	schuld 15	defatigatus	vermoeid 9
cultus 4	levenswijze 18	defendere 3 ab + <i>abl.</i>	verdedigen tegen
		defendi, defensus	verdedigen 4
		deferre, -tuli, -latus	overbrengen
		deficere + <i>dat.</i>	tekort schieten aan 13

deficere 5, -feci, -fectus opraken, afnemen 15
 deformitas, -tatis lelijkheid 18
 deicere 5, -ieci, deiectus naar beneden werpen 12
 deinde daarna, vervolgens 2
 delere 2 vernietigen 1
 demonstrare tonen 3
 denuntiare aankondigen 19
 depellere 3, -puli, pulsus verdrijven 12
 dependere 2 naar beneden hangen 19
 deplorare bejammeren 4
 derepere 3, -repsi naar beneden sluipen 8
 deridere 2, -risi, -risus uitlachen 7
 descendere 3 afdalen 6
 describere 3 beschrijven, trekken 11
 desiderare ab +*abl.* verlangen van 4
 desiderare 2, -sedi/sidi niets zitten doen 8
 desinere 3, desii, sesitus ophouden 14
 desistere 3, destiti ervan afzien 19
 despiciere 5, -io, -spexi, -spectus verachten 12
 destinare besluiten, van plan zijn
 destituere 3, -stitui, -stutus in de steek laten
 destruere 3, -struxi, -structus vernietigen 14
 detegere 3, -texi, -tectus ontbloten 19
 deterrere 2 afschrikken 15
 detrahere 3, -traxi, -tractus aftrekken 19
 deturbare naar beneden storten 15
 deus god 1
 devoratus verslonden 4
 dextram (manum) iungere 3 de rechterhand geven 19
 dicere, -o zeggen 3
 diem de die van dag tot dag 15
 dies 5 *m* dag 7
 differre (+ *abl.*), distuli, dilatus verschillen(in) 18
 difficilis moeilijk 11
 diffugere 5, -fugi, -fugitum uiteenvluchten 19
 dilectus 4 lichtung 15
 diligenter nauwkeurig 18
 diligentia nauwgezetheid 17

dimittere, -misi, -missus wegzenden, laten
 discernere 3, -cerpsi, -cerptus kaal plukken,
 discindere 3, -cidi, -cissus verscheuren
 disicere, -ieci, -iectus uiteen gooien,
 distribuere, distribui, distributus verdelen 13
 diu *adv.* lange tijd 7
 dividere 3, -visi, -visus verdelen; + *abl.* scheiden van 18
 divinus goddelijk 13
 divus goddelijk 4
 dolere 2 verdrietig zijn 11
 dolor pijn 4
 dolosus listig 8
 dominus heer, meester 9
 domum *acc. regionis* naar huis 12
 domus *f.* huis 13
 donare begiftigen 15
 donum geschenk 5
 door, tijdens wegens 19
 dormi-re slapen 1
 dubitare betwijfelen 11; + *inf.* aarzelen 16
 dubium twijfel 14
 dubium est quin + *coni* het is twijfelachtig
 dubius twijfelachtig 15
 ducere 3 leiden, brengen 4
 dum terwijl 3
 duo, duae twee 9
 durus hard 11
 dux, ducis leider 4, generaal
 e, ex + *abl.* uit 1
 eburneus van ivoor 19
 ecce kijk 3
 ecclesia kerk 13
 equi, -quae, -quod of enig 15
 edere 3, edi, esus eten 4
 edere 3, edidi, editus uiten 19
 edicere 3 afkondigen 19
 Eegberet Egbert, onverbuigbaar 12
 effeminare verwekelijken 18
 efficere 5, ut + *coni.*, -feci, -fectus tot stand brengen dat
 effodere 5, -fodi, -fossus opgraven 11
 egregius uitmuntend 15

ei <i>dat.s. m.f.n.</i>	voor hem/haar/het	exstruere 3, -struxi,-structus oprichten,
eis	daarmee 2	exter, -tera, -terum buitenlands 19
eius	van hem/haar 2	exterrere 2
eligere 3, -legi, electus	uikiezen 13	extra + <i>acc.</i>
emanare	opwellen 14	buiten 5
enim	immers 9, 12	extrahere 3
eo + <i>comp.</i>	des te 19	uittrekken 4
equitatus 4	ruiterij 11	extremus
ergo	dus 11	uiterst 18
eripere 5, -ripui, -reptus	eruit trekken, afpakken 2	exul, exulis
erit	hij zal zijn 4	balling 17
errare	een fout maken 12	fabella
erumpere 3, -rupi, -ruptus	uitbreken 9	verhaaltje 3
esse + <i>dat. finalis</i>	strekken tot 15	fabricare
est	(hij, zij, het) is 1	maken 18
et	en, ook 1	facere 5, feci, factus
etiam	zelfs, ook 5	maken, doen 1
etiamnum	ook nu 17	facile <i>adv.</i>
etsi	ookal 19	makkelijk 14
eum	hem1	facinus, -oris
evadere, -vasi, -vasus	omhoogklimmen 15	daad 15
evertere 3, -verti	vernietigen 8	factum
evidens	duidelijk 19	daad 2
exactor	ontvanger 13	fallere 3 ^e , fefelli
exanimis	ontzield 19	bedriegen 15
excelsus	rijzig 18	falsus
excidium	vernietiging 5	leugenachtig 19
exciere 2, -cii, citus	opwekken,	fama
excipere, -cepi, -ceptum	opvangen 19	gerucht 12
excitare	opwekken, wakker	fama
exclamare	uitroepen 9	roem, gerucht 5
excultus	getooid 19	fames, famis <i>f</i>
exemplum	voorbeeld 2	honger 13
exercitus 4	leger 1, 11	familia
exi-re	weggaan 1	slaven 9
existimare	menen 17	familiaris
exitus 4	uitgang 17	goede bekende 19
exornare	versieren 2	fas est
experiri, expertus	ervaren 13	het is geoorloofd 6
explere 2	verzadigen 8	fatigatio, ionis
explicare	uit de doeken doen 11	vermoeidheid 13
explorare	verspieden 14; <i>de + abl.</i>	fatum
	onderzoek doen naar 16	lot 2, lotsbeschikking 4
exprobrare	verwijten 18	fauces <i>f</i> , -cis
expugnare	veroveren 8	keel 4
		fautor
		aanhanger 1
		fecisti
		jij hebt gemaakt 1
		fecit
		(hij) heeft gemaakt 1
		feles, felis
		marter 8
		femina
		vrouw 2
		fere
		ongeveer 18
		ferox, -ocis
		woest 12
		ferre 3, <i>tuli, latus</i>
		brengen, dragen 12
		ferus
		woest 9
		fessus
		vermoeid 15
		fetus 4
		jong 8
		fidelis
		trouw 6
		fidelissimus
		trouwst 3
		fides <i>f</i> 5
		erewoord, trouw, 7
		fieri
		worden, gebeuren,
		filius
		zoon 1
		fines <i>pl.</i>
		gebied 18
		finis, finis
		einde 3
		fiunt
		(zij) worden 11
		flens
		wenend 4
		flere
		wenen 19
		fluere 3
		stromen 14
		flumen, -minis <i>n</i>
		rivier 14

foederatus	door een verdrag verbonden	gerere 3, gessi, gestus dragen, doen 8	
foedus,-a,-um	afschuwelijk 15	Gergovia	Gergovia, stad 18
foedus, foederis	verdrag 13	gestare	dragen 18
fons,-ntis m.	bron 7	gestus 4	gebaar 19
foras	naar buiten 8	gladius	zwaard 9
fore = futurus esse	16	gloria	roem 6
fores pl.	deur(en), ingang 17	graculus	kauw 2
forma	vorm, hoedanigheid 11	gradus 4	trede, pl. trap 12
fortiter <i>bijw.</i>	dapper 5	Graecus	Grieks, Griek 1
fortuito <i>adv.</i>	toevallig 17	Graius	Grieks, de Griek 16
fortuitus <i>adi.</i>	toevallig 8	graphium	griffel 19
fortuna	lot, geluk 7	gratias agere, egi	3 dank betuigen, danken
Franci p	de Franken 12	gratus	welgevallig 17
frater	broer 2	gravis	zwaar 11
fraus, faudis	bedrog 8	graviter <i>adv.</i>	ernstig 9
Fregellae, ārum f	stad in het gebied v.d. Volsci aan de rivier de Liris ten Z. v. Rome; <i>abl. loci</i> 17	grex, gregis	kudde 19
frequens	talrijk 19	gruis f	kraanvogel 4
frequentare	druk bezoeken 19	gula	keel 4
Fresia	Friesland 12	habere, -eo	hebben 2
Fresius	Fries 12	habitare	wonen 2
frigus, -oris	koude 15	hae <i>nom.pl.f.</i>	deze 6
frons, frondis	loof 9	haec terra	dit land 3
fructus	vrucht, voordeel 7	haerere 2, haesi	vast blijven zitten 4
frustra	tevergeefs 16	haruspex	ingewandschouwer 19
frux, frugis	vrucht 11	hasta	lans 5
fugare	verjagen 14	haud	helemaal niet 15
fug-e-re, -io	vluchten 1	haurire, hausi	putten 7
fundere 3, fudi, fusus	verslaan 18	Helvetius	<i>Gallische volksstam in het oosten van Gallia, achter het Iuragebergte</i> 18
funis	touw 4	heros, -ois	held 5
funus, -eris	begravenis 19	Hesperia	het Avondland 4
Furiae: de Furiën, de wraakgodinnen, die optreden bij verwantenmoord	12	Heu	ach 5
furtim	heimelijk 11	hic	hier 9
futurus	toekomstig 6	historia	verhaal 4
galea	helm 9	hoc n.	dit 2
Gallus	Galliër 13	hoc <i>nom./acc.s.</i>	dit 3
Garumna	Garonne 18	hodie	vandaag 16
gaudens	blij 9	homo, hominem	mens 1
gaudere 2	blij zijn 11	honestus	eervol 19
gaudium	vreugde 6	honor, honoris	eer(bewijs) 5
gemitus 4	gezucht 5	honor, -oris	ereambt 19
gens, gentis	volk 3	horreum	graanschuur 13
genus, generis n.	geslacht 2, afkomst 4, soort, ras	hospes, -pitis	gastvriend 4
		hospitium	gastvrijheid,
		hostia	offerdier 11
		hostilis	vijandig 3

hostis	vijand 13	incipere 5, incepti	beginnen 11
huc	hierheen 17	inclinare	buigen 14
humanitas	beschaving 18	incola	bewoner 16
humanus	menselijk 11	incolere 3	(be)wonen 18
iacere 2	liggen 7	incontentus	ontevreden 12
iacere 5, ieci, iactus	werpen 11	inde = deinde	15
iactare	herhaaldelijk werpen 15	indefensus	onverdedigd 14
iaculum	speer 19	indere 3, -dui	aantrekken 19
iam dudum	allang 19	index	aanwijzer 13
iam	nu, reeds, eindelijk	index, -dici + gen.	die verklikt 19
laniculus	de laniculus 13	indicere 3	aankondigen 19
ianua	deur 17	indigne ferre	erover verontwaardigd zijn 13
ibi	daar 1	indignus	onwaardig 4
icere 5, icio, ictus	slaan, treffen 15	induere 3, indui	aantrekken 9
ictus 4	treffer 19	indutiae	wapenstilstand 15
id	dit 4	inedia	het niet eten 8
identidem	herhaaldelijk 15	inermis	ongewapend 15
ideo	daarom 2	inexorabilis	onverbiddelijk 6
idolatria	afgoderij 12	infecta re	onverrichter zake 13
Idus Martiae	de Iden van Maart, 15	infelix	ongelukkig 9
igitur	dus 7	inferior,	lager 18
ignotus	onbekend 3	inferre + dat.	brengen naar 16
ilico	onmiddellijk 19	infirmus	zwak 15
ille <i>nom.s. m.</i>	die daar, hij 4	inflare	opblazen 7
illuc	daarheen 13	influere 3	stromen in 14
illucescere	beginnen te schijnen,	infra + acc.	beneden 19
imaginari	zich verbeelden 19	ingens, ingentis	enorm 6
immolare	offeren 16	ingratus	ondankbaar 4
impell-e-re, -o	voortdrijven 1	inhumanus	onmenselijk 13
imperare + dat.	heersen over 6	inicere 5, -ieci, -iectus (+ dat.)	inwerpen, inboezemen 12
imperator	keizer 13	inimicus + dat.	vijandig aan 17
imperitus	onervaren 14	inique ferre	zich ergeren aan 18
imperium	gezag, rijk, macht 3	iniquus	ongelijk, te zwaar 15
impetus 4	aandrang, aanval 9	iniuria	onrecht 13
implere 2, -plevi	vullen 12	inlicere 5	verlokken 4
imponere 3, -posui, -positus	opleggen 18	innocens	onschuldig (persoon) 1
improbus	slecht 3	inopia	gebrek 15
imprudens	onverstandig 16	inops	machteloos
impune <i>adv.</i>	ongestraft 4	inquit	..., zei hij, 8
imus	onderst 8	inridere 2, -risi	bespotten 4
imus	stroomafwaarts 1	insanus	waaninnig 5
in + acc.	naar, in 1	insidiae <i>pl.t.</i>	hinderlaag 17
in animo habere	van plan zijn 5	insolens, -ntis	brutaal 15
in matrimonium	dare ten huwelijk geven	inspicere, -io	bekijken 5
in vicem	beurtelings 15		instantie 13
incendere, -cendi, census	in brand steken		
incendium	brand 15		

instituere 3-stituivan plan zijn 16		iurare per + <i>acc.</i> zweren bij 9
institutum	gewoonte, instelling 18	iurare een eed afleggen 16
instrumentum	kleding 19	ius iurandum eed 16
insula	eiland 5	ius, iuris <i>n.</i> recht 13
intellegere 3, intellexi	begrijpen 1	iussum bevel 3
intendere 3	spannen 7	iustus rechtvaardig 12
intentus	oplettend 15	iuvare, iuvi helpen 1
interdum	soms 19	iuvenis jong, jonge man 13
interea	intussen 9	iuventus –tutis <i>f.</i> weerbare jeugd 14
interficere 5, -feci	doden 5	iuxta + <i>acc.</i> naast 19
interim	intussen 14	laudare prijzen 7
interior	intiemer 16	labor, -oris werk, inspanning 3
interregnum	interregnum 12	lacrima traan 13
interrogare	vragen, ondervragen 4	lacrimare huilen 6
interscindere, -scidi	doorsnijden 11	laedere 3, laesi kwetsen 13
intervallum	afstand 9	laetus blij 4
initium	begin 18	lambere 3 likken 7
intolerabilis	ondragelijk 9	lamentari weeklagen 19
intra	binnen 19	lapis, lapidis <i>m</i> steen 11
intrare	binnenkomen 5	largus rijkelijk 8
introire	binnegaan 19	latibulum schuilplaats 9
invadere 3, -vasi in + <i>acc.</i>	aanvallen 5	latior breder 7
invenire, -veni, -ventu	vinden 6	Latium Latium, <i>streek van het latere Rome</i> 6
invidia	jaloerie, nijd 7	latrare blaffen 1
invidiosus	jaloers 7	laudatio lofprijzing 19
invidus	jaloers 14	laureus van een laurier 19
invitare	uitnodigen 4	laus lof 13
iocus	grap 18	Lavinius Lavinisch 8
ipse, ipsa, ipsum	zelf 4	lectica draagstoel 19
iratus (+ <i>dat.</i>)	boos (op) 1	lectus baar, bed 19
ire	gaan 3	legatus gezant 13
irridere 2, -risi, -risus	bespotten 19	legionarii legioensoldaten 19
irruere 3	afstormen op 19	leo, -onis leeuw 3
ita	zo 3	letalis dodelijk 19
itaque	dus 3	lex Iulia een wet van Iulius 19
item	evenzo 19	lex, legis <i>f</i> wet 11
iter <i>n.</i> itineris	reis, tocht, mars 14	libellus briefje 19
iterum	weer 6	libens graag 16
iubere 2, iussi, iussus	bevelen 1	liber, -era, -erum vrij 13
Iudaei	de Joden 19	liberatio bevrijding 13
iudex, iudicis	rechter 6	liberi <i>pl.2e</i> kinderen 7
iudicare	(ver)oordelen 17	libertas, -tatis vrijheid 13
iugulum	keel 19	licet + <i>dat.</i> het staat vrij aan; ..mag 6
Iulia, de dochter van Iulius en echtgenote van Pompeius 19		ligare ad + <i>acc.</i> vastbinden aan 5
Iuno, -onis	Iuno 2	lignum hout 4
Iuppiter, Iovis	7	lingua taal, tong 11

linquere 3 = relinquere 18		mensuratus	afegemeten 13
lis, litis	ruzie 5	mentio <i>f</i> , -ionis	melding 17
litare	gunstige voortekens	mercator	koopman 18
loco <i>met voorafgaande gen.</i> als 19		merces <i>f</i> -edis	loon, prijs 15
locus	plek 3, plaats 9	merito <i>adv.</i>	terecht 3
locus, loca <i>pl. n.</i>	plaats, <i>pl.</i> gebied 14	meritum	verdienste 4
longe <i>adv.</i>	ver 18	metuere 3	vrezen 8
longitudo, -dinis	lengte 4	metus 4	angst 19
longus	lang 4	meus, mea, meum	mijn 3
lorica	pantser 9	mihi animus est	ik ben van plan 19
luctus 4	rouw 19	mihi <i>dat.</i>	aan/voor mij 3
ludus <i>pl.</i>	spelen 19	miles, militem	soldaat 1
lupus	wolf 1	milia + <i>gen.part, n.pl</i>	duizendtallen
lux, lucis	licht, daglicht 6	militaris	van de soldaten 15
magis	meer 13	mille	1000 14
magister equitum: ritmeester; deze stond onder de magister populi/dictator 15		minime	geenszins 18
magistratus 4	magistraat 17	minister	dienaar 13
magnificus	groots, grootmoedig 13	minor	bij getal: minder dan 16
magnitudo, -dinis	grootte 7	minoratio	vermindering 13
magnus	groot 3	Minos; <i>Griekse acc.</i> Minoa; <i>legendarische koning van Kreta en rechter in de onderwereld.</i> 6	
maior	groter 7	miraculose <i>adv.</i>	wonderbaarlijk 13
malum	ellende 4	Mireus	van Myra 14
malus	slecht 9	mirus	wonderbaarlijk 12
mane-re, -eo	wachten op 1	miser, era, -erum	ongelukkig 3
manes <i>pl.f.</i>	schimmen (<i>der gestorvenen</i>) 6	miseratio	medelijden 19
manus 4 <i>f.</i>	hand 19	misericordia	erbarmen 13
mare <i>n.</i> , maria (<i>abl.</i> mari, <i>gen.pl.</i> marium)	zee 11	missilis	werp- 15
maritus	echtgenoot gremium 2	mittere 3, misi, missus	zenden 4, 12
marmoreus	marmereen 14	modius	schepel, 8,75 liter 13
Matrona	de Marne 18	modo	slechts 9, zojuist 4
matrona	familiemoeder 19	modus	wijze 7
maturus	vroegtijdig 12	mollis	zacht 11
maxime <i>bijw.</i>	het meest 2	monachus	monnik 14
me <i>acc.</i>	me 1		mond, bek 4
mecum = cum me 6		monimentum	gedenkteken 19
medius	middelst, het midden	mons, montis <i>m</i>	berg 11
mehercules	bij Hercules 7	mora	uitstel, oponthoud 6
melodia	melodie, lied 14	morbis comitalis	verkiezingsziekte,
membrum	lid 14	epilepsie (<i>deze ziekte werd beschouwd als slecht voorteken en leidde tot het afbreken v.d. verkiezingsprocedure</i>). 18	
memor + <i>gen.</i>	denkend aan 17	morbis	ziekte 15
memoria	herinnering 15	morosus	kieskeurig 18
mens, mentis	geest, instelling 15	mors, mortis	de dood 6
mensis, -sis	maand 7	mortem obire	sterven 12
mensura	maat 13		

mortuus	dood, gestorven 5	nomen, -inis <i>n.</i>	naam , nomine: als 2
mos, moris, <i>m</i>	gewoonte 19	non iam	niet meer 7
movere 2, movi,	motus bewegen 15	non solum ...,	niet alleen .., 2
mox	spoedig 1	non solum ..sed	niet alleen maar ook 15
mulcatus	mishandeld 2	nonne?	Niet? Toch wel? 12
mulier, mulieris	vrouw 11	nonnulli <i>m.pl.</i>	sommige 5
multitudo, -dinis	menigte 12	noster, -tra, -trum	ons, onze 5
multus	veel 1	notare	opmerken 15
mundus	de wereld 6	notus	bekend 4
munire	aanleggen 16	novacula	scheermes 11
munus, -eris	geschenk	november	negen 7
mutare	veranderen 11	novi <i>perf.</i>	ik weet; <i>perf. met praes. betekenis</i> 11
mutatio, -tionis	verandering 11	novus	nieuw 1
nam	want 11	nox, noctem	nacht 1
narrare	vertellen 4	noxa	schade 15
natare	drijven 14	nubes, nubis <i>f</i>	wolk 11
natura	natuur 2	nullus	geen 13
natus + <i>abl.</i>	zoon van 6	num <i>afh. vraag</i>	of 17
natus	geboren 1, kind 7	numen, numina	goddelijke macht 11
nauta	zeeman 13	numquam	nooit 3
navis, navem	schip 1	nunc	nu 1
ne .. quidem	zelfs niet 15	nuntiare	berichten 12
-ne: leidt vraag in zonder betekenis; indien		nuntius	bode 6
afhankelijke vraag: of 6		nuper	onlangs 9
neca-re	doden 1	nusquam	nergens 13
necessitas, -tatis	<i>f</i> noodsituatie 15	ob + <i>acc.</i>	wegens 4
necopinus	't niet verwachtend 4	obicere 5	voorhouden 15
negare	ontkennen, 'nee' zeggen	obire	sterven; <i>als ire</i> 15
neglegenter <i>adv.</i>	zorgeloos 14	obitus	de dood 16
nemo, neminis	niemand 6, 9	obiurgare	terecht wijzen 4
nemus, nemoris	woud 8	obnoxius + <i>dat.</i>	onderhavig aan 18
nepos, -potis	kleinkind 6	obruere 3	bedelven 15
nex, necis	gewelddadige dood 9	obscure <i>adv.</i>	onaanzienlijk 15
Nicolaus	Nicolaas 13	obses, -sidis	gijzelaar 13
nidus	nest 8	obsidere 2, -sedi, -sessus	beleggen 13
niger, -gra, -grum	zwart 12	obsidio, -ionis	belegging 13
nihil <i>n.</i>	niets 11	obtinere 2	bezetten 18
nihilo setius	toch, niettemin 17	obtrektor	jaloerse kritikaster 18
Nilus	de Nijl 7	obviam ire + <i>dat.</i>	tegemoet gaan 4
nimium <i>bijw.</i>	te 4	obviam+ <i>dat.</i>	tegemoet aan 14
nisi	als niet, tenzij 6	obvius	tegemoet komend 19
nisi quod	afgezien van het feit dat	obvolvere 3, volui, volutus	omwikkelen 19
nobilis	aanzienlijk 13, adellijk 13	occasio, -ionis	gelegenheid 9
nobis	aan/voor ons 4	occasus 4	ondergang 18
nocere 2 + <i>dat.</i>	schaden 3	occidere 3, -cidi	sneuelen 12
nocturnus	nachtelijks 15	occidere 3, -cidi, -cibus	doden 9
	nog een 3		

occupare	bezetten 17	parere 5, peperi	voortbrengen, baren,
oculus	oog 9	Parnassus	de Parnassus, <i>berg in</i>
oculus	oog 9		<i>Griekenland van Apollo</i> 11
odium	haat 16	pars, partis	deel, rol, taak
	of 16	parum + <i>gen.</i>	te weinig 9
officium	plicht, taak 7	parvus	klein 7
oleum	olie 14	passer	mus 4
olim	ooit 4	passus 4e	pas 14
omittere, -misi, -missus	loslaten,	patefacere 5, -feci, -factus	
omnes (<i>mv</i>)	alle 11		openen 16
omnipotens	almachtig 6	pater	vader 1
omnis (<i>ev</i>)	ieder, elk, geheel 11	patere 2	open staan, zich
	<i>pl.</i> alle	patescere 3, patui	open gaan 19
onustus	beladen 13	patres conscripti	heren senatoren 17
	opdat 15	patria	vaderland 1
opera	werk, inzet 17	pauci, ae, a	weinige, een paar 4
operam dare	moeite doen 16	paucus	weinig 1
oportet	het behoort 13	paulatim	langzaam 12
opperiri	wachten 19	paulum	een weinig 19
oppidum	vestingstad 13	pavo, pavonis	pauw 2
oppressus	in het nauw gebracht 4	pavor, -oris	angst 8
oppugnare	aanvallen 2, bestormen 8	pax, pacis	vrede 13
opus, opera	werk, productie 12	peccare	een fout begaan 4
ora	kust 1	pectus, -oris	borst 19
oraculum	orakel 11	pecunia	geld 2
orbis, orbis <i>m</i>	cirkel 11	pellere 3, pepuli, pulsus	drijven, duwen 4
ordo <i>m.</i> ordinis	rij, volgorde 19	pellis	huis 7
oriri ab + <i>abl.</i>	beginnen bij 18	pendere 3	betalen 17
ornamentum	uitrusting, sieraad 19	per-	heel, zeer 14
ortus <i>ppp</i>	opgekomen 15	per + <i>acc.</i>	over ..heen, gedurende,
os, oris <i>n</i>	gezicht 11	percutere 5, -cussi	hevig treffen 9
os, ossis <i>n</i>	bot(je) 4	perdere 3 operam	vergeefse moeite doen
ostendere 3, -tendi, -tentus	tonen 11	peregrinus	buitenlander 4
otium	rust 7	perficere 5, -feci	voltooien 13
ovis	schaap 3	perfunctus + <i>abl.</i>	voltooid hebbend 17
pabulum	groenvoer 19	pergere, perrexi	verder gaan 14
pactio, -ionis	voorwaarde 15	periclitari	gevaar lopen famulus
pactus	afgesproken 4		dienaar 13
paganus	heiden 12	periculose <i>adv.</i>	gevaarlijk 4
palam <i>adv.</i>	openlijk, openbaar 12	periculum	gevaar 6
Palatinus	de Palatijn 8	perire	te gronde gaan 7
panis <i>m</i>	brood 15	permissus 4	toestemming 15
par ... ac ..	dezelfde ... als ... 17	permittere 3, -misi	toestaan 12
par 3 ^e	gelijk, opgewassen 15	pernicies 5	ondergang 8
paratus	klaar, gereed 8	perpauci	heel weinig 19
parcere 3 + <i>dat.</i>	sparen 3	perpetuo <i>adv.</i>	eeuwig 18
parere 2 (+ <i>dat.</i>)	gehoorzamen aan 3	persequi, persecutus	achtervolgen 19

persuadere 2, persuasi, -suasus overtuigen
 persuasus overreed 4
 pertinax halsstarrig 19
 pertinere ad + acc. betrekking hebben op,
 perveni perf., perventum 13
 perveni-re (ad + acc.) bereiken 1
 pes, pedis voet 4
 pestilentia pest 15
 petere gaan naar 9
 petere 3 (ab + abl.) (op)zoeken vragen 3,
 petivi, petitus aanvallen 9, vragen aan
 13
 petulanter *bijw.* brutaal 4
 pinna slagveer 2
 Pippinus Pepijn, *koning der*
Franken, die toen ook Friesland had 12
 pius vroom, toegewijd 1
 plaga klap, steek 19
 plebeius van het volk, voks- 3
 plenus (+ abl.) vol (van) 15
 plerique, pleraeque, pleraque de meeste
 plorare huilen 11
 plus meer 3
 poena straf 9
 poeta dichter 2
 Pompeianus van Pompeius 19
 pond (*ruim 327 gram*) 15
 pondo *indecl.* *bij telwoorden 14(Rom.)*
 pondus, -eris gewicht 15
 ponere 3, posui, positus plaatsen 5
 pons, pontis *m.* brug 18
 pontus zee 1
 populus volk 13
 porrigere 3, -rexi, -rectus aanbieden 19
 portare dragen 14
 portare dragen, meenemen 3
 portus 4 haven 13
 poscere 3, poposci eisen 13
 positus gelegen
 posse kunnen 2
 possibilis, -le mogelijk 11
 possum ik kan 1
 post + acc. na 5, achter 11
 postea daarna 5
 posteaquam nadat 16
 posteri *pl.m.* nageslacht 6
 posterus volgend 17

postquam nadat 6
 postremo tenslotte 5
 postulare eisen 15
 postulatio eis 13
 potens, -entis machtig 3
 potestas, -tatis macht 12
 praecedere 3 + acc. + abl. iemand
 praeceps n.-cipis afgrond 15
 praecipere 5, -cepi, ceptus voorschrijven
 praecipue *adv.* vooral 8
 praeco, -conis heraut 19
 praeda buit 3
 praedium landgoed 7
 praeesse + *dat.* aan het hoofd staan van
 praeferre, -tuli, -latus vekiezen, aanbieden
 praemittere 3, -misi, -missus vooruit sturen
 praesaepe *n* ruif 9
 praesens van dat moment 19
 praeter +*acc.* meer dan, afgezien van,
 praeterea bovendien 19
 praeterire voorbij gaan, passeren
 praetexta (toga): toga met purperen zoom
 praetorium veldheerstent 5
 pratum weiland 7
 pravus slecht 7
 prehendere 3 grijpen 11
 presbyterus priester 12
 pretium beloning 4
 prex, precis gebed 11, smeekbede 4
 pridie +*acc.* de dag voor 19
 primo aanvankelijk, in eerste
 primum *adv.* eerst 9, ten eerste 4
 primus eerste 3
 princeps, -cipis eerste, vorst, prins,
 pristinus oud 17
 priusquam voordat 14
 pro + *abl.* in plaats van, voor 13
 probare aanvaarden 13
 procedere 3, -cessi voortgaan 9
 procul van ver 5
 prodere 3 verraden 4
 prodigium voorteken 19
 prodire tevoorschijn komen 8
 proditio, -ionis verraad 8
 profecto inderdaad 13
 profectus vertrokken 14
 proferre uitstellen 19

proficiscens	vertrekkend 16	purpura	purper 19
proficisci <i>inf. praes.</i>	vertrekken 16	putare	menen, denken 3
profluere, -fluxi	tevoorschijn stromen 14	qua	waarlangs 15
prognatus + <i>abl.</i>	afstammeling van 19	quacumque	waarlangs ook maar 16
progredi, -gressus	naar buiten gaan 19	quae	die, dat, welke (<i>betr.vnw</i>) 5
prohibere + <i>abl.</i>	afhouden van 16	quaerere, quaesivi, quaesitus (ab)	zoeken vragen aan 3
proles <i>f</i>	kroost 8	qualis	hoedanig, zodanig als 13
promisce <i>adv.</i>	door elkaar 15	quam	dan 7
promittere 3, -misi	beloven 8	quamlibet	naar believen 7
pronuntiare	aankondigen, bekend	quamobrem	waarom 12
prope + <i>acc.</i>	dichtbij 9	quamquam	hoewel 6
prope <i>adv.</i>	bijna, nabij 11	quandoque	wanneer ook maar 19
prope	bijna 15	quantum	voor zover al 15s
propellere 3, -puli, -pulsus	voortdrijven 13	quantus	hoeveel 9 groot, zo
propere <i>adv.</i>	haastig 17	quare	waarom?, en daarom 16
propinquus	naburig 14	quartus	vierde 3
proponere 3, -posui	voorstellen 19	quasi + <i>part.</i>	alsof 19
propositum	thema, hoofdgedachte 3	-que = et	en; <i>staat achter het woord vast gekoppeld; paterque = et pater</i> 4
proprium	eigen bezit 3	quercus 4 <i>f</i>	eik 8
proprius	eigen 2	Qui	wie, hij/zij die 3
propterea	hierom 18	qui/quae/quoddam	een zekere (persoon)
Proserpina:	<i>vrouw van Pluto, god van de onderwereld</i> 6	quia	omdat 1
prosilire	naar voren springen 19	quicquam	iets 9
prospectare	uitkijken naar, bekijken	quicumque	welke ook maar 15
prosperus	gunstig, voorspoedig 18	quid = aliquid <i>na si, nisi, num en ne.</i>	16
prospicere 5	op de uitkijk zitten	quid	waarom 4
protinus	onmiddellijk 14	quid	wat 4
proturbare	voortjagen 15	quidem	weliswaar 3, echter 16
prout + <i>coni.</i>	al naar gelang 15	quies, quietis	rust, slaap 15
provincia	provincie 13	quilibet	welke ook maar 13
proximus + <i>dat.</i>	dichtst bij, eerst	quinque	vijf 9
Prusia(s) 1e	Prusias 17	quis	wie 4
psalmus	psalm 14	quo + <i>comp. + coni.</i>	opdat daardoor des te
publicare	verbeurd verklaren 17	quod <i>voegwoord</i>	dat 7, omdat 2
publicus	openbaar 19	quod	wat 1
pudor	schaamte 7	quondam	ooit 2, een keer
puella	meisje 13	quondam	ooit 7
puerulus	jongetje 16	quoque	ook (<i>staat na woord, waarvoor het hoort</i>) 2
pugio, pugionis	dolk 19	quot indecl.	hoeveel, zoveel als 13
pugna	slag, gevecht 9	quotannis	jaarlijks 17
pugnare	vechten 5		
pugnator	strijder 9		
pulcher, chra, chrum	mooi 3		
pulvi, pulveris <i>m</i>	stof 15		
Punicus	Punisch, Phoenicisch 2		
punire	straffen 3		

	raadplegen 14	reus	de aangeklaagde 15
radere 3	scheren 18	revenire, -veni	terugkeren 13
ramus	tak 8	revocare	terugroepen 11
rana	kikker 7	rex, regis	koning 3, 11
rapere 5, rapui	roven 4, meesleuren 5	Rhenus	Rijn 12
rapina	roof 8	Rhodanus	de Rhône 18
receptus	ontvangen 13	ridere 2, risi	lachen
recipere 5, recepi, receptus	terugkrijgen,	ripa	oever 14
rectus	recht 14	rogare + acc.	iem. vragen 4
recusare	weigeren, zich verzetten	rogus	brandstapel 19
reddere 3, -didi	teruggeven 13	Romae <i>locativus</i>	in Rome 14
redigere in + acc., -egi, -actus	18	Romam acc. <i>regionis</i>	naar Rome 14
	terugbrengen tot	Romanus	Romeins, Romein 2
redimere 3	vrijkopen 5	rostra <i>n.p.</i>	de rostra,
redire	terugkeren 2	ruber, -bra, -brum	rood 16
refectio, -onis	herstel 4	Rubico, -conis	de Rubicon 19
referre, rettuli, relatus	rapporteren 13	rudens	kabel 13
reficere 5, refeci	herstellen 4	rugosus	rimpelig 7
regaliolus	winterkoninkje 19	ruina	ineenstorting, ondergang
regere 3 ab	vragen aan 17		4, de val 5
regia	paleis 4	rumpere 3, rupi	verbreken 13
regius	koninklijk 1	ruptus	gebarsten, gebroken 4
regnare	koning zijn 12	rursus	weer, opnieuw 7
regnum	koningschap, koninkrijk 2	rusticus	boer 9
regulus	koninkje 15	Sabinus	Sabijn(s) 8, 11
religio, -ionis	geloof 12	sacer, -cra, -crum + gen.	gewijd aan 15
relinquere 3, -liqui, -lictus	verlaten 1	sacerdos, -dotis	priester 5
reliquum	de rest 15	sacrificare	offeren 16
reliquus	overig 16	sacrificium	offer 14
rem gerere 3	oorlog voeren 14	sacrum	offer 9
remittere 3, -misi, -missus	terugsturen 7	saltem	tenminste 13
removere 2, -movi, -motus	verwijderen 16	saltus 4	bergwoud 16
renuere 3	weigeren 19	Saltus Pyrenaeus	Pyreneeën (bergwoud)
repellere 3	terugdrijven 2	salus, salutis <i>f.</i>	heil, redding 8
repente	plotseling 18	salvus	behouden 9
reperire, repperi, repertus	vinden 19	sanctus	heilig 12
repetere 3	terugvragen 13	sapiens	wijs 11
reponere 3	terugzetten 17	satelles, -litis	handlanger 12
repulsa	afwijzing 2	saxum	steen, rots 15
res 5	zaak, ding 7	scaenicus artifex	acteur 19
res publica	de staat 14	scandere 3	klimmen 8
rescindere 3	opheffen, vernietigen 19	sceleratus	misdadig 12
resistere, -stiti + dat.	weerstand bieden	scelus <i>n</i>	misdaad 12
	aan 5		schijn 4
respondere 2, -spondi	antwoorden 4	scientia	kennis 11
resudare	zweeten 14	scilicet	namelijk 17
retinere 2	behouden 17	scrutari	doorzoeken,

se <i>acc.</i>	zich 2	similis	gelijk 7
se continere 2	thuis blijven 19	similitudo	gelijkenis 13
se inferre + <i>dat.</i>	zich begeven in 19	simul	tegelijk 13
se praebere 2	zich betonen 17	simulacrum	beeld 3
se recipere 5, -cepi, -ceptus	zich	simulare	voorwenden 8
secum = cum se	12	sine + <i>abl.</i>	zonder 4
secundum + <i>acc.</i>	volgens 11	sinere 3	toestaan 15
secundus	tweede 3	singuli, -ae, -a	ieder apart 4
securus	zorgeloos 4	sinister, -tra, -trum	links 14
sed etiam ..	maar ook .. 2	sinus 4	bozemkleed 19
sed	maar 1	sitire	dorst hebben 1
sedare	tot rust brengen 15	societas	verbond 3
sedere 2	zitten 12	socius	bevriend 18
sedes	zetel 12	sol, solis	zon 18
segregare	scheiden 16	solere, solitus	gewoon zijn 18
seiungere 3	scheiden 16	sollicitare	verontrusten 14
sella	zetel 12	sollicitus	allert 15
semen	zaad 13	solus	alleen 2
semianimus	halfdood 4	solvere 3, solvi	inlossen 9
senator, -toris	senator 11	somnus	slaap 5
senatum dare	toegang tot de senaat	soror, -oris	zus 2
senatus 4	senaat(svergadering) 19	species <i>f.</i>	uiterlijk, het mom, de schijn
senatus consultum	senaatbesluit 17	spectaculum	schouwspel 9
senex, senis	oud, oude man 12	spectare	kijken, gelegen zijn 18
sententia	betekenis 1	spectator	toeschouwer 9
sentire	menen 16	sperare in + <i>abl.</i>	mijn hoop stellen in 14
sentire, sensi, sensus	menen 14	sperare	hopen op 9
sepelire, sepelivi, sepultus	begraven 5	spernere, sprevi, spretus	verachten, hoop, verwachting 7
septentriones	het noorden (<i>de zeven dorsossen, de Grote Beer</i>) 18	spes <i>f.</i> 5e	adem, geest 14
sepulcrum	graf 19	spiritus 4 ^e	uit eigen beweging 19
sepultus	begraven 9	sponte	staan 1
Sequana	de Seine 18	stare	onmiddellijk 1
Sequani en Helvetii: <i>Keltisch stammen in het middenoosten van Gallia</i>	18	statim	wachtpost, wachtlopen
seremo, -onis <i>m</i>	uitspraak 11	statio, -ionis	beeld 13
serpens, -ntis	slang 5	statua	gestalte 18
serva	slavin 12	statura	sternere 3, stravi, stratus tegen de grond slaan 17
servare	redden 11	stipendium	belasting 18
servolus	slaafje 19	stramentum	stro 9
si	als 3	strepitus 4	gekletter, lawaai 9
sibi <i>dat.</i>	voor zich 4	stringere 3, strinxi, strictus	trekken 19
Sibylla	Sibylla 6	studiosus	ijverig 19
sic	zo 3	stultus	dom 4
signum	teken 9	stupefactus	verbijsterd 4
silentium	stilte 15	stupere 2	verbaasd staan 11
silva	bos 6		

Styx, Stygis: rivier in de onderwereld	6	tegere	3	bedekken	11
suadere	2	telum		(aanvals)wapen	15
subigere, -egi, -actus	onderwerpen	tempestat, -tatis		storm	13
subinde	herhaaldelijk	templum		tempel	11
subito	plotseling	temptare		proberen	5
sublevare	optillen	tempus <i>n.</i> , - <i>oris</i>		tijd	6
sublimis	hoog	tendere	3, tetendi	richten	11
sublustris	schaars verlicht	tenere	2	houden	13
subridere	2 glimlachen	ter		drie keer	
subvenire + <i>dat.</i>	te hulp komen	teres, teretis		slank	18
succedere + <i>dat.</i>	opvolgen	tergum		rug	11
successus	4 succes	terra		aaarde, land	3
sufficere, -feci		terrere	2	bang maken	1
sufficere, -feci, -fectus	voldoende zijn	terribilis		verschrikkelijk	9
	in de plaats kiezen	territus		bang	3
suffragium	stemming	tertius		derde	3
sum	ik ben	theatrum		theater	19
sumere	3, sumpsij, sumptus	Tiberis, -is		Tiber	14
summa	het totaal	tibi <i>dat.</i>		aan, voor jou	3
summus	uiterst, hoogste	timere	2	vrezen	1
super + <i>acc.</i>	over ... heen	timidus		bedeesd	12
superare	overwinnen	timor, timoris		angst	2
superbia	hoogmoed	Tirurius en Aurunculeius:	<i>namen</i>	18	
superbus	trots, hoogmoedig	tollere	3	optillen	11
superesse	overzijn	tondere	2	scheren, knippen	18
superior	stroomopwaarts	torridus		droog	15
supplex	smekend	tot		zo veel	13
supra + <i>acc.</i>	boven	totus		geheel	3
suscipere	5, -cepi, -ceptus	tradere	3, -didi, -ditus	overhandigen,	
suspensus	voorzichtig	trahere	3, traxij,	tractus	trekken
susplicere	5 vermoeden,	traicere	5	overzetten	19
suspicio, -ionis	verdenking	tranare		overzwemmen	13
sustuli,	verwijderen	trans + <i>acc.</i>		over	6
suus	zijn, haar, hun (<i>eigen</i>)	transfigere	3, -fixi	doorboren	5
tabula	tafel, bord	transigere, -egi, -actus		afhandelen	15
tacere	2 zwijgen	transire		voorbijkomen	9
tactus	aangeraakt	transitus	4	overtocht	16
talis	zodanig	trepidare		in paniek zijn	15
tam	zozeer	tres, tria		drie	9
tamen	toch	tribunus militum		militair tribuun	15
tamquam + <i>coni.</i>	alsof	tribunus		tribuun	15
tandem	uiteindelijk	tribus	4 <i>f</i>	tribus, kiesdistrict	19
tantum	slechts	traicere	5, -ieci, -iectus	doorboren	19
tantus	zo groot	tricies		30 maal	18
tardare	ophouden	triennium		periode van 3 jaren	15
Tartarus	Tartarus	trigemini <i>pl.</i>		drieling	9
	te wachten staan				

tristis	bedroefd, treurig stemmend 12	ut	hoe, zoals, als 3
triticum	tarwe 13	uterque, utraque, utrumque	ieder van beide
Troia	Troje 1	utpote	namelijk, immers 16
Troianus	Trojaans, Trojaan 1	utrimque	aan beide kanten 15
trucidare	afmaken, doden,	utrum .., an ..	<i>tweeledige vraag</i> : ..., of ..
tum <i>adv.</i>	toen, dan 2	uxor, -oris	vrouw, echtgenote 6
tumba	tombe 14	vacca	koe 3
tumultus 4	opschudding 9	vadere 3	gaan 11
tumulus	graftombe 15	Vae + <i>dat.</i>	Wee aan 14
tunc <i>adv.</i>	toen 9	vagus	dolend 19
turbare	verwarren 15	valde <i>bijwoord</i>	zeer 3
turbulentus	troebel 1	valere 2	kunnen 3, vermogen
Turci	de Turken 14	valere dicere	vaarwel zeggen 6
turpis	schandelijk 13	valetudo, -dinis	gezondheid 18
turpiter <i>adv.</i>	schandelijk 7	validus	krachtig 13
tutus	veilig 8	vapor	rook, hitte, damp 15
tuum est	het is van jou; het is jouw zaak/plicht 6	varius	verscheiden 17
tuus	jouw 1	vasculum	vaas 19
Tyrus	Tyrus, <i>stad</i> 2	vastus	enorm 3
ubertim	overvloedig 19	vates	zieneres 6
ubi	waar 4, op welk moment	vectigal <i>n.</i> 3	belasting 17
ullus	enig 11	vegetus	energiek, levendig 18
ultimum	voor de laatste keer 6	vehere 3	vervoeren 6
ultimus	laatste 9	Veii 2 ^e <i>p.</i>	Veii, <i>stad in Etruria, in de buurt van Rome</i> 15
ultra + <i>acc.</i>	voorbij 19	vel	of 15
ultra <i>adv.</i>	langer 15	velare	omhullen 19
ultra	uit eigen beweging 9	vellere 3	uittrekken 18
umbo, -onis	knop 15	velocitas <i>f</i>	snellheid 4
umbrosus	schaduwrijk,	velum	zeil 4
umerus	schouder 19	venator	jager 9
umor	vocht 15	venenum	vergif 17
undique	van alle kanten 19	veni-re	komen 2
universi	alle tezamen 15	ventus	wind 1
unus	één 2	Venus, Veneris	Venus 3
urbs, urbis	stad		verbonden 16
urere 3, ussi, ustus	verbranden 15	verbum	woord 4
urgere 2	in het nauw brengen 15	verens	vrezend 17
usque ad	(geheel) tot 17	vergere 3 ad + <i>acc.</i>	zich uitstrekken naar
usque	continu 14	18	
usu venit	het gebeurt werkelijk	veritas, -tatem	waarheid 1
usurpare	gebruiken 18		vernietigen 17
usus 4	gebruik 13	vero	echter
ut + <i>coni.</i>	(op)dat, dat, om te,	vertere 3, verti	wenden, keren 9
ut + <i>ind.pf.</i>	zodra als 8	vertex, verticis <i>m</i>	top 11
ut ..., sic ..	zoals .., zo ... 17	verus	waar 13

vesper, vesperi avond 4
 Vestalis virgo, -ginis Vestaalse maagd 14
 vestalis, -le vestaals, van Vesta 7
 vester, -stra, -strum (van) jullie 4
 vestigium spoor 15
 vestis, vestis kleren 4
 vestrum van jullie 13
 vetus, veteris oud 13
 vexare kwellen 13
 via weg 12
 via Sacra: *weg over het forum langs de heiligdommen* 19
 vicesimus 20^e 17
 victor winnaar 9
 victoria overwinning 9
 victus overwonnen 4
 victus 4^e levensonderhoud 13
 vicus dorp 12
 videre 2, vidi zien 4
 vigil 3^e, vigilis wacht 15
 vigilia nachtwaken 15
 vilicus beheerder 9
 villa landgoed 9
 Villibrord *indecl.* Willibrord, 12
 villicus dorpeling 12
 vincere 3, vici, victus overwinnen 9, 15
 vindicare wreken 19
 vir, viri 2e man 4
 virga tak 6
 virgo, virginis maagd, meisje 7
 virtus, -tutis *f* voortreffelijkheid, deugd, dapperheid 13
 vis *f*, vim, vi *abl.* geweld 5, macht, kracht 11
 vis je wilt 3
 visitare bezoeken 6
 vita leven 9
 vitare vermijden 8
 vivere 3 leven 4
 vivus levend 9
 vix nauwelijks 13
 vocare roepen noemen 7
 volare vliegen 6
 volgare verspreiden, bekend
 volitare vliegen 19
 volucris vogel 19
 volunt ze willen 7

voluntas, -tatis wil, gezindheid 4
 votum gelofte 9
 vox, vocis stem 11
 vulneratus gewond 9
 vulnus, -eris wond 9
 vult hij/zij/het wil 2